

Gamlir tónar og kend andlit, tó at hárið er gránað og vakstrarlagið broytt. Tú prátandi við fólk, sum tú nærur hevði gloymt vóru til, og onnur kend andlit, ið saman við tær mintust aftur á góðar gamlar dagar, tá vit við piprandi hjarta fóru niðan í Sjonleikarhúsið. Tað var sum í gomlum døgum, og hóast nútíðin ger vart við seg og krevur okkara nærveru, sakar tað einki at steðga tíðartólinum eina løtu

Í dans

Dagny Joensen
Jens Kr. Vang

Suðið av tónleiki, prátandi, læandi fólk, kennist heimligt, tá tú varisliga eins og fyrstu ferðina fyrri 30 árum síðan, stígur inn um gáttina í Sjonleikarhúsinum.

Er hetta ikki ein hættislig roynd at fara aftur í tíðina, tá alt var so nógv øðrvísi. Er tað rætt at seta tíðartólið stilt eina løtu og fara aftur til eitt ávíst tíðarskeið í lívinum?

Kanska fara vit bara í dans, fyrri at vissa okkum um, at alt er sum tað altíð hevur verið. Tað er bara ikki veruleikin. Hetta er eitt spæl, og tað vita vit væl.

Heimurin í dag tolvir als onga samanbering við tað, sum var fyrri 30 - 40 árum síðan.

Tað var júst so sum vit ímyndaðu okkum hetta kvöldið, og flest øll hugsaðu helst tað sama, og gjørdi sít til, at lótan var so hugnalig.

Kortini slepst ikki undan at tosa um tað forkelaða ættarlíðið, sum eftirkrigsbørnini eru sprottin úr.

Vit hava lívað í tíðarskeið, tá samfelagið stóðugt var í framgongd. Tá vit fóru úr skúlanum fingur vit arbeiði, lærupláss ella útbúgving, og arbeiði var til øll í tíðini, tá vit stovnaðu familju og starvsbreyt. Tað hevur helst gjørt sít til, at vit tífetur ikki gevast með alla og sessast heima í stovu-horninum.

Óhugsandi at gomul fóru í enskan dans

Í Sjonleikarhúsinum hetta kvöldið vóru nógv væl til árs komin fólk, og eg kundi ikki lata vera við at hugsa, at tað hevði verið óhugsandi at foreldrum okkara í sínari tíð, at farið í dans.

Vit, sum eru farin um tvey fimti og seksti, høvdu ikki nógv tilboð í barna- og ungdomsárunum, sammett við nútíðina. Áður ráddi um at fáa sum best burturúr. Vit høvdu sum børn og ung

varhugan av, at okkara foreldrar livdu og virkaðu sum teirra foreldur undan teimum, men vit vildu annað og meira enn bert eina endurteku.

Ein týðandi orsök var helst, at viðurskiftini í umheiminum broyttust. Við tíðini, sum gjørdist meira livilig við framgongdina í samfelagnum, kom eitt nú popptónleikurin.

Rørdi við hugfloðið

Vit lurtadu eftir Tommy Steele og Elvis Presley í Radio Luxemburg, og tónleikurin, sum kom og hvarv, alt eftir hvussu sendilíkindini vóru, stóð gongd á hugfloðið. Hetta vakti ivaleyst dreyrar í teimum ungu, sum nú ikki longur vóru tvangsinnlögð at lurtu eftir »Fiskepigens Sang». »Den Gamla Gartner» í dor-sku kvøðuljómunum, og »Nordlandsnætter fortryllende pragt» og allar hinar í norska útvarpinum.

Nú hoyrdu vit eisini Pat Boone syngja »Love Letters in the Sand», við kenslubornari rødd og orðum, sum ikki varð hildið gagnligt fyrri ungfolki.

Tað var kanska ikki so væl dámt heima, at vit hoyrdu teir nýggju sangirnar, tí orðini vóru ikki fyrri sartar sálir. At hugsa sær til »I Love you Baby» og soverioð tvælt, sum ikki segði teimum tilkomnu nakad.

Nýggi tónleikurin hevði við sær, at hann rørdi við teg sálarliga. Tú kendi rútmurnar innast inni, og so sekti við orðini. Tey vóru bert fylgjorð, sum tú rapaði av sær, fyrri at halda tónan og steivið, og sum tú neyvann skilti.

Seinni komu »Rasmus» og »Nú í kvøld...» og allir hinir fýroysku sangirnar, sum rættiliga setti dám á okkara gerandisdag. Umframt at popptónleikurin úti í heimi kom nærri, tá sjófolkið fór út í heimin at sigla. Tá var plátuspælarin komin, og sjófolkið keyptu

plátur heimaftur við sær.

Tónleikurin uttan úr heimi

Vit vistu um jazztónleikin og rocktónleikin, men nú var tað veruligt at lurtu eftir Louis Armstrong og hinum í USA. Vit lærdu okkum eisini nýggjar dansir, hóast einki sjónvarp var at vísa okkum leiðina, eins og MTV lærir ungdomin í dag.

Tað var so nógv øðrvísi í dansinum í Sjonleikarhúsinum fyrri í tíðini. Eitt nú var ikki væl sætt, tá fólk vóru full, tó at onkur sløddist altíð ímillum vanligu sunnu-kvøldini.

Bara mannfólkini smakkaðu sær á

Bestu danskvøldini vóru 2. jólakvøld, og øll hini annandagskvøldini og á ólav-søku. Tá var lumaflaskan havd á lofti. Og tað var hon neyvann í víðari merking, tí bert mannfólkini smakkaðu sær á, og tað varð gjørt við at fara út í tún at smakka sær á, ella at leita sær inn í mannagúgvuna á dansigólvinum at fjala seg, so eingin sá.

Einaferð var eg stóð út í gamla Klubbagarðinum, eg hugsi tað hevur verið eina ólav-søku. Tá bjóðaði ein beiggi vinkonu mína okkum av einari fløsku við eiturgrønnum løði, sum smakkaði illa.

Torførast var tó at fáa seg til at taka av. Soleiðis var tá. Vit fingur ringa samvit-sku, hóast eingin hevði sagt okkum við orðum, at hetta var bannað. Foreldrin ó-rógvaðust heldur ikki, tí tey ímyndaðu sær neyvann, at vit gjørdur slíkt.

Aja, soleiðis er og hevur altíð verið. Heimurin stendur altíð fyrri teimum ungu við nýggjum avbjóðingum. Hinvegin - og tú visti ikki hvat var rætt og skeivt, um tú ikki royndi tað nýggja, sum stóð tær í boði.

Sum í gomlum døgum

Aftur til nútíðina í Sjon-

leikarhúsinum 30 ár seinni, gekk dansurin uppá tað besta. Gólvíð var fullsett alla tíðina, og tú troyttaðist ikki, so sum tað ofta kennist í nútíðar dansi, við besta tónleikagóðsku, og hátalarum, sum nærur blása heilan úr fólk.

Tá kom bráðliga fram fyrri meg, at júst tað at tónleikurin ikki varð fluttur út við hátalarum í nútíðar styrki, gjørdi, at fólk uttan hóvasták kundu prátta, meðan dansað varð.

Ja, eg hoyrði eina vinkonu rópa miðskeiðis í dansirúgvuni, at hon »hoyrði» ikki at dansa.

Tíðin kom eisini, tá tú noyddist at fáa eina hvíld, og farið var upp á balkongina at eygleiða dansifólkið. Tað var áhugavert aftur at síggja Sjonleikarhúsið í sínum rætta, vakra sniði, men mest hugtakandi var, at hoyra dansifólkið syngja við teimum á pallinum, so rámliga, at tað nærum doyvdi tey á pallinum.

Sakar einki at líta aftur um bak

Lat fara, at alt ikki var so fullkomið, og at onkur tóni fór á glíð við hvørt, og at somu sangir vóru spældir upp í saman, tí tað stutt sagt ikki vóru so nógvir at taka av í hesum tíðarskeið. Dámurin var kortini hin sami og í gomlum døgum.

Tað var ikki spurningur um ljóð- ella tónleikagóðsku, sum gjørdi tiltakið so væleydnað, men meira tað stuttliga og hugaliga, at øll hesi fólkini høvdu sett sær fyrri at geva sít fískoyti. Tað eiga øll stóra tøkk uppibor-na fyrri.

Eitt er kortini vist, uttan góða samljóðið millum tónleikin og dansifólkið, hevði hetta tiltakið ikki eydnast so væl.

Tíðin er farin og onnur er galdandi fyrri okkum í dag, men stuttligt var at geva sær stundir at spæla sær eina løtu og líta aftur um bak.

